

Poutnický pracovní list

BAZILIKA NANEBEVZETÍ
PANNY MARIE
PRAHA – STRAHOV

Autor: Archiv Strahovského kláštera

CHYSTÁTE SE NA POUŤ?

Všechny informace najdete na stránkách

<https://www.strahovskyclaster.cz/reholni-komunita/svaty-rok-2025>

© Katechetické středisko AP, 2025

O strahovském klášteře...

Právě se nacházíš na opravdu výjimečném místě – ve Strahovském klášteře, který je jedním z nejstarších klášterů v Praze. Stojí tady už od roku 1143, tedy téměř 900 let!

Ještě zajímavější je, že klášter není jen historickou památkou, ale skutečným domovem bratří premonstrátů, kteří tu slaví bohoslužby a starají se, aby tohle krásné místo sloužilo dalším generacím.

Autor: Archiv Strahovského kláštera

Klášter zažil spoustu těžkých chvil – vyhořel, byl vypleněn a několikrát musel být opravován. Přesto se vždy dokázal znovu postavit na nohy.

I díky tomu můžeš dnes vstoupit dovnitř a prohlédnout si slavnou Strahovskou knihovnu, obrazárnu nebo kostel.

Možná tě napadlo, proč se klášter jmenuje Strahovský. Název pochází od slova "strahovat", což ve staročeštině znamenalo hlídat nebo strážit. Dříve tu býval les, kde se ukrývali lapkové a přepadávali cestu k Pražskému hradu.

VÝZVA:

Než vejdete do kostela, podívejte se nahoru. Uvidíte sochu beránka a kolem ní nápis. Zkuste ho vyluštit a přepsat. Koho beránek symbolizuje?

Řešení najdete na poslední stránce!

Velký Boží přítel

V tomto kostele se nachází velmi důležité místo – hrob svatého Norberta, zakladatele řádu premonstrátů, kteří zde žijí a slouží dodnes. Jeho hrob najdeš v kapli po levé straně kostela. Je tu také svatostánek, kde se uchovává Nejsvětější svátost.

Volné dílo, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=293611>

Svatý Norbert se narodil kolem roku 1082 ve městě Xanten, blízko dnešního Nizozemska. Pocházel ze šlechtické rodiny. Jeho rodiče si přáli, aby se stal knězem. Nejdříve ale pracoval jako diplomat a císařův rádce, a o kněžství tehdy neměl zájem.

Jednou ho však na cestě zastihla silná bouřka – blesk ho srazil z koně. Norbert přežil a pochopil, že ho Bůh volá do své služby.

Úplně změnil svůj život. Stal se misionářem a v roce 1120 založil se svými přáteli v údolí Prémontré ve Francii nový řeholní řád. V roce 1126 řád schválil papež a Norbert se stal arcibiskupem v Magdeburgu. Snažil se šířit křesťanství i mezi slovanské národy. Zemřel v roce 1134.

Více než 400 let po jeho smrti, v roce 1627, byly jeho ostatky přeneseny do Prahy, právě sem, na Strahov.

VÝZVA:

Norbert byl misionářem a zároveň rád uctíval Ježíše přítomného v Eucharistii. Jakým způsobem bys ho mohl napodobit?

Anděl míru

Nyní si dobře prohlédneme místo, kde je sv. Norbert pohřben. Uvnitř zlaté rakve nad oltářem je ještě jedna ze vzácného dřeva a druhá ze skla, v níž jsou uloženy jeho ostatky.

Autor: Archiv Strahovského kláštera

O sv. Norbertovi se v jedné modlitbě říká, že byl „anděl míru“. Mír je dnes potřeba. A i my k němu můžeme přispět!

Autor: Dobroš – Vlastní dílo, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=117268269>

Když se rozhlédneme, najdeme zde i v celém kostele velké množství andělů. Víme, že anděly ve skutečnosti nemůžeme vidět, ale můžeme zakoušet jejich péči a pomoc. A tak se od nich a od sv. Norberta můžeme učit dělat dobré věci druhým lidem a někdy i tajně (nebýt vidět jako andělé) – a tak kolem sebe šířit pokoj a mír.

VÝZVA:

Zamyslete se, co dobrého byste mohli udělat pro toho, s kým jste dnes kostel navštívili nebo s kým se setkáte. Může to být třeba jen maličkost: úsměv, modlitba nebo otázka, jak se mu tady líbí...

Mariina koruna

Proti kapli sv. Norberta najdeme další kapli, která je zasvěcena Panně Marii. Dal ji postavit opat Kašpar Questenberg, který přenesl ostatky sv. Norberta do Prahy.

Autor: Archiv Strahovského kláštera

Vidíme tu kopii vzácného obrazu Panny Marie Pomocné, která byla namalována v Pasově, a proto se jí říká také “Pasovská”. Maria je hned po Ježíši nejvýznamnější postavou dějin spásy, a proto je také v našich kostelích zobrazena nejčastěji. Každý z andělů na tomto obraze drží jednou rukou palmovou ratolest a druhou nasazuje na Mariinu hlavu zlatou korunu.

Myslíte si, že Panna Maria má v nebi skutečnou korunu ze zlata? Nejspíš ne; tento symbol jsme vymysleli my lidé, abychom snadno vyjádřili, že je nebeskou královnou. Ale jaká její vlastnost u ní byla a je nejdůležitější?

VÝZVA:
Odpověď zjistíte v naší šifře!

Klíč k luštění:

b2 c3 a2 c1 a1 b3 a2 b3

b1 c1 a3 b3 b3

a2 c3 c2 c3

	1	2	3
a	V	L	H
b	B	M	A
c	O	D	I

Iména pro Pannu Marii

Autor: Archiv Strahovského kláštera

Zkusme se teď postavit doprostřed kostela a podívat se na strop. Obrazy, které tu vidíme, ukazují některé okamžiky ze života Panny Marie.

VÝZVA:

Dokážete poznat aspoň některý z nich? Uměli byste vyprávět příběh, který se na něm odehrává? Pojmenujete některé postavy, které jsou zde namalovány?

Kromě života Panny Marie tu ale jsou na menších obrazech vymalovány jednotlivé části loretánských litanií. Nazývá se tak modlitba skládající se z krátkých oslovení Panny Marie a proseb k ní. Díky nim si můžeme uvědomovat, co všechno pro nás Maria znamená.

VÝZVA:

Vymyslete oslovení Panny Marie ukazující vlastnost, která se vám na ní líbí. Můžete se k ní například několik dní takto modlit.

Podívej se, kříž

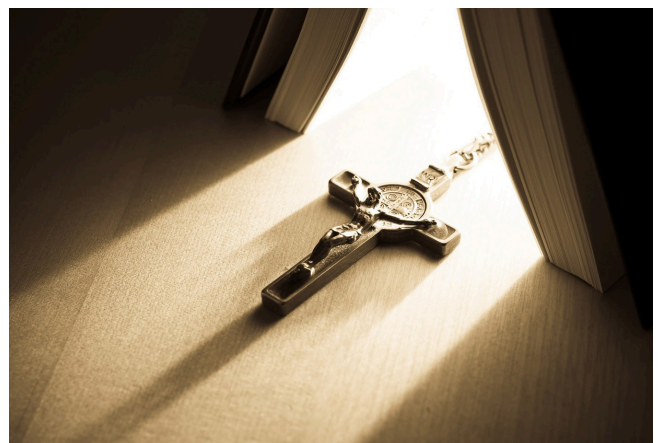
Autor: Archiv Strahovského kláštera

Když se postavíme doprostřed kostela před oltář, určitě si hned všimneme velkého kříže. Stojí tu proto, aby všem připomínal, jak důležitá pro nás je Ježíšova oběť.

Myslíte si, že Ježíš trpěl jen tak naoko nebo doopravdy? Když čteme jeho příběh v evangeliu, je nám jasné, že to bylo skutečné. Můžeme se tak ujistit, že těžké a bolestné věci do našeho života křesťana patří.

Určitě můžeme a máme těžkostem předcházet a řešit je, ale je třeba je umět také přijmout a nést je. Na to velmi dobře poukazuje i tento kříž ve středu kostela.

Podívejme se na Ježíše důkladně a všimněme si jeho kolen... Jsou odřené od pádu. I my můžeme někdy spadnout, něco nezvládnout nebo zakopnout.

VÝZVA:

Zkuste si teď někde v kostele kleknout a vnímat tu tvrdou podlahu. Představte si přitom Ježíšův pád. Poděkujte mu svými slovy za to, že je nám v těžkých chvílích tak blízko a my můžeme být blízko něj.

Dva pod křížem

Určitě jste si všimli, že kříž tu není osamocený - stojí pod ním dvě postavy. Jsou to apoštol Jan a Panna Maria. Připomínají nám, že je důležité zůstat věrně s Ježíšem.

Autor: Archiv Strahovského kláštera

I tento příběh si můžeme přečíst v Bibli - najdete ho v Janově evangeliu, kapitola 19, verše 25-27. Ukazuje nám, že Ježíš nechce, aby kdokoliv z nás zůstal sám a opuštěný.

VÝZVA:

Ježíš na kříži svěřil svou matku Marii Janovi, učedníkovi, kterého měl velmi rád, aby se o ni postaral. Co mu řekl, to můžete vyluštit v malé osmisměrce!

T	V	T	O	A	P	J	E
L	Í	S	†	I	O	†	T
E	R	O	V	R	U	Á	Š
T	A	D	Z	A	Ť	J	Í
S	S	A	Í	M	†	A	Ž
O	M	R	Ř	†	M	N	E
K	R	A	K	T	†	K	J
A	T	B	I	B	L	E	†

BIBLE
JAN
JEŽÍŠ
KOSTEL
KŘÍŽ
MARIA
POUŤ
RADOST
SMRT
VÍRA

Řešení ze strany 2: Nápis je latinský a zní "Vidi supra montem Sion Agnum", tedy "Viděl jsem nad horou Sion Beránka". Beránek symbolizuje Ježíše Krista, horou Sion je míněn strahovský klášter - staré české premonstrátské kláštery byly označovány některými latinskými názvy pocházejícími ze Svaté země.